

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет економічний
“12” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Березовська Л.О.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна "Інноваційне підприємництво" є ключовою для формування сучасних фахівців, здатних генерувати нові ідеї, створювати інноваційні продукти та послуги, а також успішно виводити їх на ринок. Вона охоплює широкий спектр питань, що стосуються зародження інноваційного мислення, розробки бізнес-моделей стартапів, управління ризиками та залучення інвестицій.

Дисципліна "Інноваційне підприємництво" надасть студентам комплексні знання та практичні навички, необхідні для успішного старту та розвитку власної інноваційної справи, а також для роботи в компаніях, що орієнтовані на інновації.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	Управління та адміністрування	
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Рік підготовки	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	26	6
Практичні, семінарські заняття	26	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	68	108
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Інноваційне підприємництво» є формування у студентів системи спеціальних знань з економіки і організації інноваційного підприємництва та його управління, формування практичних навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- здобуття здобувачами вищої освіти глибоких теоретичних знань з питань організації й розвитку інноваційного підприємництва;

- вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку;
- визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю задля забезпечення ефективності функціонування суб'єктів підприємництва в умовах конкуренції;
- вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних процесів;
- опанування методичним інструментарієм управління інноваційними процесами на підприємствах.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК7 – здатність працювати в команді;

ЗК8 – здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4 – здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

СК11 – здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів, кооперації та міжнародної інтеграції агробізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 22. Вміти здійснювати організацію підприємницької, торговельної, біржової діяльності у сфері агробізнесу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Інноваційне підприємництво та управління інноваційним процесом													
Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва	1	17	2	2			13	8	0,5	0,5			7
Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7
Тема 3. Креативність у	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7

інноваційному підприємстві													
Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	1	17	2	2			13	8	0,5	0,5			7
Тема 5. Інноваційний маркетинг	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7
Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7
Разом за модулем 1		50	12	12			26	48	3	3			42
Модуль 2. Управління інтелектуальною власністю в інноваційному підприємстві													
Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві.	0,5	2	1	1				8	0,5	0,5			7
Тема 8. Система управління інноваційними процесами.	0,5	2	1	1				8	0,5	0,5			7
Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства.	0,5	2	1	1				8	0,5	0,5			7
Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності.	0,5	2	1	1				8	0,5	0,5			7
Тема 11. Ризики в інноваційному підприємстві.	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7
Тема 12. Економіка інтелектуальної власності.	1	4	2	2				8	0,5	0,5			7
Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції.	1	17	2	2			13	8					8
Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.	1	18	2	2			14	8					8
Тема 15. Управління інтелектуальною			2	2				8					8

власністю при комерціалізації інновацій.	1	19				15						
Разом за модулем 2		70	14	14		42	72	3	3			66
Усього годин		120	26	26		68	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва	2
2	Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів	2
3	Тема 3. Креативність у інноваційному підприємстві	2
4	Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	2
5	Тема 5. Інноваційний маркетинг	2
6	Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	2
7	Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві	1
8	Тема 8. Система управління інноваційними процесами.	1
9	Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства	1
10	Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності	1
11	Тема 11. Ризики в інноваційному підприємстві	2
12	Тема 12. Економіка інтелектуальної власності	2
13	Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції	2
14	Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	2
15	Тема 15. Управління інтелектуальною власністю при комерціалізації інновацій	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва	2
2	Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів	2
3	Тема 3. Креативність у інноваційному підприємстві	2
4	Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	2
5	Тема 5. Інноваційний маркетинг	2
6	Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	1
7	Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві	1
8	Тема 8. Система управління інноваційними процесами.	1
9	Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства	1
10	Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності	1
11	Тема 11. Ризики в інноваційному підприємстві	2
12	Тема 12. Економіка інтелектуальної власності	2
13	Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції	2
14	Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	2
15	Тема 15. Управління інтелектуальною власністю при комерціалізації інновацій	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність інновацій та інноваційного підприємництва	13
2	Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	13
3	Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції	13
4	Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	14
5	Тема 15. Управління інтелектуальною власністю при комерціалізації інновацій	15

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Інноваційне підприємництво та управління інноваційним процесом		
Практична робота 1	ПРН6. Знати: сутність та класифікація інновацій; завдання інноваційної політики підприємства; принципи формування і складові інноваційної політики підприємства. Вміти: проводити горизонтальний та вертикальний аналіз статистичних даних щодо стану виконання наукових та науково-технічних робіт в Україні, динаміку кількості промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію, та стан впровадження інноваційних видів продукції на промислових підприємствах України.	5
Практична робота 2	ПРН7. Знати: сутність та зміст інноваційної діяльності; етапи, стадії і форми інноваційного процесу;	10

	життєвий цикл інновацій. Вміти: проводити горизонтальний та вертикальний аналіз статистичних даних щодо стану інноваційного розвитку промислових підприємств України; відобразити загальну схему інноваційного і життєвого циклу товару, виділити етапи конкретної інновації, охарактеризувати роботи, що виконуються на цих етапах, та спрогнозувати їх тривалість.	
Практична робота 3	ПРН6, 14. Знати: сутність стратегії креативності та креативного менеджменту; особливості управління креативністю на підприємстві. Вміти: розвивати креативне мислення.	10
Практична робота 4	ПРН6, 7, 14. Знати: сутність інноваційна політика підприємства; роль реінжинірингу для впровадження інновацій на підприємстві. Вміти: моделювати бізнес-процеси.	5
Практична робота 5	ПРН6, 7, 14. Знати: значення інноваційного маркетингу для підприємства; види інноваційного маркетингу; інноваційні технології маркетингу; інноваційні підходи в маркетинговому менеджменті. Вміти: визначати основні категорії, на яких базуються інноваційні види маркетингу; аналізувати «маркетингове інноваційне середовище» підприємства та визначати його складові.	10
Практична робота 6	ПРН6, 7. Знати: інфраструктуру ринку інновацій та інноваційної діяльності; організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва; організаційні форми інтеграції науки і виробництва. Вміти: аналізувати статистичні дані щодо динаміки зареєстрованих територіальних інноваційних систем та проблем їх діяльності.	10
Самостійна робота 1	ПРН14. Знати: теорії становлення інновацій. Вміти: охарактеризувати становлення теорій інноваційного розвитку.	10
Самостійна робота 2	ПРН14, 22. Знати: особливості інноваційної політики підприємства. Вміти: аналізувати та оптимізувати бізнес-процеси.	10
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Управління інтелектуальною власністю в інноваційному підприємстві		
Практична робота 7	ПРН6, 7. Знати: сутність, завдання, принципи фінансування інноваційної діяльності; види фінансування	5

	інноваційної діяльності та їх джерела. Вміти: аналізувати статистичні дані щодо стану та проблем фінансування інноваційної діяльності в Україні.	
Практична робота 8	ПРН6, 14, 22. Знати: поняття, завдання, суб'єкти, об'єкти та механізм управління інноваціями; Вміти: розробляти концепції інноваційної стратегії; визначати інноваційний потенціал підприємства; аналізувати динаміку інноваційної активності підприємств.	5
Практична робота 9	ПРН6, 14, 22. Знати: види ефектів інноваційної діяльності, принципи та критерії оцінювання ефективності; основні показники економічної ефективності інноваційних проектів. Вміти: розраховувати показники ефективності інноваційної діяльності; проводити оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат.	5
Практична робота 10	ПРН6, 14. Знати: сутність і завдання державної інноваційної політики; методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Вміти: аналізувати законодавчу базу України щодо інноваційної діяльності.	10
Практична робота 11	ПРН7, 14, 22. Знати: класифікацію ризиків; принципи та методи управління інноваційними ризиками. Вміти: оцінювати ризики реалізації інноваційних проектів.	10
Практична робота 12	ПРН7, 14. Знати: креативну та економічну природу інтелектуальної власності; об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Вміти: здійснювати реєстрацію знаків для товарів і послуг.	10
Практична робота 13	ПРН7, 14, 22. Знати: основні поняття і принципи управління інтелектуальною власністю; життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності і етапи розробки інноваційної продукції; Вміти: здійснювати кількісну оцінку факторів відстеження ризиків; проводити порівняльну оцінку ефективності інвестиційних проектів.	5
Практична робота 14	ПРН7, 14, 22. Знати: основні підходи та методи оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності. Вміти: аналізувати інноваційний потенціал підприємств щодо використання ними ліцензій; оцінювати ефективність інвестицій в об'єкти інтелектуальної власності.	5

Самостійна робота 3	ПРН7, 14. Знати: основні поняття і принципи управління інтелектуальною власністю. Вміти: визначати характерні ознаки відомих технологічних укладів; пояснити як здійснюється перехід від одного технологічного укладу до іншого; визначати переваги та недоліки системи ESOP (Employee Stock Ownership Plan - план участі працівників у акціонуванні власності).	4
Самостійна робота 4	ПРН7, 14. Знати: основні підходи та методи оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності. Вміти: обирати найбільш доцільний до виконання інноваційний проект.	3
Самостійна робота 5	ПРН7, 14. Знати: особливості інноваційних стратегій підприємства при комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. Вміти: визначати NPV інноваційного проекту;	8
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4587>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді); https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/722698/mod_resource/content/1/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%20%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%86%D0%9D%D0%9E%D0%A6.%20%D0%9F-%D0%92%D0%9E.pdf
- конспект лекцій з дисципліни «Інноваційне підприємництво» для студентів ОС “Бакалавр” за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ. Нубіп України. 2021. 52с.
- методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Інноваційне підприємництво» для студентів ОС “Бакалавр” за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ. Нубіп України. 2021. 33с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Березовська Л.О., Долженко І.І. Податкове регулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в Україні. *Науковий вісник Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. Серія «Економіка»*. 2021. Том 26. Випуск 1 (86). С. 123–130. URL: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2021_26_1/21.pdf
2. Березовська Л.О., Кириченко А.В. Державні закупівлі як інструмент стимулювання розвитку інновацій. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1697> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-4
3. Бондар І.С., Горник І.В., Горбань Ю.І. Формування державної політики в сфері інноваційної діяльності. Київ: Ліра-К, 2021. 280 с.
4. Гончаренко, О., Балацький, О. Інноваційні засади трансформації бізнес-моделей в аграрному виробництві. *Економіка та суспільство*. 2024. №59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-117>
5. Ілляшенко СМ., Шипуліна Ю.С. Товарна інноваційна політика: підручник. Київ: Університетська книга, 2023. 281 с.
6. Ільчук М, Томашевська О., Водніцький М., Іванов Є., Марчук В. Розвиток підприємницької діяльності в аграрному секторі економіки України. *Агросвіт*. № 9. 2024. С. 57-63
7. Ільчук М., Свиноус І. Організаційні засади здійснення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 4. С. 66-73. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.04.066>
8. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: монографія / за ред. Денисенка М.П. Київ: Університетська книга, 2023. 1050 с.
9. Кириченко А. В., Березовська, Л. О. Інноваційні товари як основа інноваційного підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2021. №29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-10>
10. Россоха В. В. Інноваційно-технологічне забезпечення розвитку сільського господарства : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2023. 176 с.
11. Циліорик Г.І. Інноваційна діяльність в умовах економічної конкуренції. *Облік і фінанси АПК: освітній портал*. 2021. С. 234-240.
12. Юхименко П. Розвиток інноваційного бізнесу підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2023. 476 с.
13. Закон України «Про інноваційну діяльність». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
16. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://www.aub.com.ua>
19. Офіційний портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
20. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
21. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>
22. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
23. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/>
24. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
25. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <https://www.uaib.com.ua/>